

indviede og hellige jordstykker, gravpladser, templer m.fl. på senere tidspunkter givet anledning til problemfyldte og uløselige konflikter. Konflikter, som har stået på i århundreder og ofte med store menneskelige omkostninger til følge. Spørgeren kan i øvrigt henvise til spørgsmål nr. S 673 af 22. juni 1998.

Svar (26/6 03)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Grundlovens § 73, stk. 1, har følgende ordlyd:

»§ 73. Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.«

Grundlovens 73, stk. 1, finder anvendelse bl.a. i tilfælde, hvor der er spørgsmål om ekspropriation af et areal eller en bygning. Det gælder også, hvis der på det pågældende areal måtte befinde sig begravelsespladser, herunder begravelsespladser der er anlagt af trossamfund uden for folkekirken.

Grundlovens § 73 indebærer, at ekspropriation kun kan ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Det er efter bestemmelsen endvidere en betingelse for at foretage ekspropriation, at »almenvellet kræver det«. Heri ligger, at indgrebet skal udspringe af »almene, saglige, samfundsmæssige vurderinger«, jf. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret 2 (3. udg. ved Ole Espersen, 1980), side 683.

Spm. nr. S 3660

Til kirkeministeren (18/6 03) af:

Peter Skaarup (DF):

»Hvad kan ministeren oplyse om Roskilde Kommunes tilladelse til, at muslimer kan erhverve et jordstykke i kommunen til anlæg af en gravplads, har Roskilde Kommune i forbindelse med tilladelsen iagttaget følgende – og vil ministeren i bekræftende fald oplyse svarene og i benægtende fald indhente kommunens besvarelse heraf:

– er køberne gjort opmærksom på, at gravpladsen efter grundlovens § 73 kan eksproprieres til andre almennyttige formål såsom anlæg af

- veje, rørledninger, installation af tekniske anlæg, industri, bygninger, svinefarme m.v.,
- er der knyttet særlige servitutter til gravpladsen,
- er gravpladsen fredet »til evig tid«,
- er der gennemført en VVM-undersøgelse af området,
- hvor langt er der til nærmeste vandboring,
- vil der foregå kremering eller ligbrænding på gravpladsen,
- er der gennemført en lokalplan for området,
- har jordarealet tidligere været anvendt til landbrug,
- vil der blive anvendt klokke, højtaler eller andet instrument, der giver larm til omgivelserne, og hvad vil det forventede støjniveau blive,
- hvordan er trafikforholdene til og fra området,
- har der været indsigelser fra naboer og andre, og vil ministeren oversende kirkeudvalget sådanne,
- er der på nogen måde indblandet offentlige midler i gravpladsen,
- begraves afdøde på en måde, der adskiller sig fra den måde, man normalt begraver personer på, kan forskellene i givet fald oplyses,
- hvordan vil fredningsperioden blive for hvert enkelt gravsted,
- vil gravsteder blive sløjfet, når fredningsperioden er udløbet, og hvem har ansvaret for det,
- stiller køberne garanti for en evt. kommende reetablering af arealet, kan beløbet i givet fald oplyses,
- vil arealet være tilgængeligt for offentligheden, og
- vil andre end muslimer, f.eks. kristne, kunne blive begravet på gravpladsen?»

Svar (26/6 03)

Kirkeministeren (Tove Fergo):

Ifølge § 16, stk. 2, i lov om begravelse og ligbrænding kan kirkeministeren tillade trossamfund uden for folkekirken at anlægge egne begravelsespladser.

Bestemmelsen giver således mulighed for anlæg af muslimske begravelsespladser, men Kirkeministeriet har ikke på nuværende tidspunkt modtaget ansøgning om anlæg af en muslimsk begravelsesplads i Roskilde Kommune.